

izhaja — Izvzemljivi ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijski lista edinosti. — Tiskarna Edinost. — Naročnina znaša na mesec L. 7.—, pol leta L. 32.— in cel leto L. 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v stroški ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot., obrtnikov, zalival, posilnice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L. 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L. 2.—. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Za lepoto našega jezika

»Jezik je najjasnejši znak vsakega naroda, v njem se najbolj jasno kaže njegova zgodovina, v njem si podajata preteklost in sedanjost roke. Tisočletja žive v jeziku, ki ga govorimo... Kontinuiteta jezika je edini znak in dokaz narodovega življenja; jezik, ki je umrl, je križ na grobu naroda, na grobu, iz katerega ni nobenega vstajenja.« Tako pravi dr. Glonar v uvodu h knjigi »Naš jezik«.

Primorski Slovenci niso bili v nobeni dobi svoje zgodovine v tako težkem in nevarnem položaju kakor danes. Iz prepričanja trdimo in izjavljamo, da se niti doba kmečkih puntov ne da primerjati z našim časom. Živino v dobi, ko je postavljalna sekira na korenine našega obstanka.

Poleg gospodarske sužnosti nam preti najhujše in najobupnejše: duševna smrt. Naš jezik, najbolj živo in najbolj zvesto spričevalo naše življenjske sile — je v nevarnosti. Zaplankali so nas od vseh strani, raztrgali so vse vezi, ki nas vežejo z našimi rojaki: ne knjige, ne časopis, ne časnik ne more k nam. Odtrgali so nas od vrelcev, iz katerih smo črpali vse svoje sile.

Dali so nam šole, ki so pravi zasmeš našega jezika. Nobena vlada si še ni upala nuditi našemu narodu tako vzgojevališča. Na srednjih šolah in na učiteljskih je poverjena gojitelj slovenskega jezika tujcem ali pa Slovincem, ki niso prodrli v osrčje naše govorice. Neumrljivi duh slovenske besede je šel mimo in se jih niti dotaknil ni. Zalost preveča človeka, če misli na učiteljske rodove, ki bodo šli iz teh vzgojevališč med slovensko ljudstvo.

Slovenci stojimo sami sredi velikega tujega sveta. Oropali so nas vse zaščite, odvzeli so nam najdragocenejšo duševno orožje. Izročeni smo tujim vplivom, ki naraščajo z vedno večjo silo. Ker nas odtrgajo od slovenske knjige in nam silijo v roke italijanske slovstvene proizvode, se je že začel vrivati v naš jezik duh italijanskega sloga. Le vzemite v roke Breznika in primerjajte ga z uradnimi spisi naših učiteljev, duhovnikov, uradnikov in trgovcev ter s pisavo primorskih slovenskih listov. Slovenski slog, ki so ga Levstik, Trdina, Cankar razvili do popolnosti, je na tem, da se

celoma popači in izkvari. Gibki, sveži, prozni slog našega jezika se pogreza v močvirje. Ko se bo polastila ta izpričenost našega izobraženstva in vsega našega časopisja, bo ves trud zaman in nihče ne bo več popravil neizmerne duševne škode, ki bo zadela primorske Slovence.

Ne le naš slog, temuč tudi naš besedni zaklad je v nevarnosti. Mi živimo v popolnoma drugih političnih, gospodarskih in kulturnih razmerah, nego so bile one pred letom 1918. Nešteti novih razlogov se bodemo morali posluževati v novih razmerah. Socialno in upravno življenje nam jih že danes vsiljuje. Novi izrazi in nove besede, ki nastajajo, se ne smejo tvoriti po naključju. Nikdar ne bomo smeli dopustiti, da se uvedejo v slovenski besedni zaklad izrazi, ki bi jejo v obraz duhu in bistvu slovenskega jezika.

Najvišji interesi naše kulture zahtevajo, da se oklenemo z vsemi silami duševnih zakladov, ki so nam jih sporočili naši predniki. Dediščina, ki nam je bila izročena, mora iti brez madeža v roke poznejših rodov. Mi se moramo za vsako ceno in za vsako žrtev obvarovati sramote, da smo padli s kulturne višine, ki smo jo bili dosegli že pred vojno.

Posiljamo s tega mesta slovenski javnosti poziv, da se ustanovijo brez odloga v naših kulturnih središčih jezikovni klubi; Slovensko razumništvo v Gorici, Idriji, Tolmini in drugih naših središčih stoji pred veliko nalogo. Skupno z osrednjim klubom, ki naj se ustanovi v Trstu in s katerim morajo stopiti vsi klubi. Slovensko razumništvo v Gorici, naše razumništvo nad lepoto, pravilnostjo in gibčnostjo našega jezika.

Vsaka beseda, ki se v našem jeziku tiska, vsi časniki, vse knjige in vsi časopisi, morajo biti izpostavljeni kritiki te organizacije. Jezikoslovni klubi naj se zavedajo, da je vse, kar smo in premoremo, izraženo in položeno v naš jezik.

Z usodo slovenskega jezika je spojena in zvezana usoda primorskih Slovencev.*

* Jezikoslovni klubi, ki se bodo omovali, naj pošljejo svoj naslov in imena odbornikov na uredništvo »Edinosti«: dr. E. Besednjak, Trst, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Jugoslavija

Ustavne določbe o narodni skupščini
BELGRAD, 8. Ustavni odbor je sprejel na svojih zadnjih sejah naslednje točke ustavnega načrta:

Člen 54. »Kralj sklepa dogovore z drugimi državami. Za potrditev dogovorov je potrebno predhodno odobrenje narodne skupščine. Za potrditev popolnoma političnih dogovorov, ki niso naperjeni proti ustavi ali proti državnim zakonom, ni potrebno predhodno odobrenje narodne skupščine. Dogovori, da tuje vojske smejo zasesti ozemlje kraljevine ali da korakajo preko nje, niso veljavni brez predhodnega odobrenja narodne skupščine.«

Člen 55. »Zakone razglasa kralj z ukazom, ki vsebuje zakon, katerega je sprejela narodna skupščina. Ukaz morajo podpisati ministri. Minister za pravosodje mora na ukaz pritrditi državni pečat in skrbeti za to, da »Službene Novine« objavijo zakon, ki stopi v obveljavo veljavno 15. dan po razglasitvi v »Službenih Novinah«, ako zakon ne odredi drugače. Dan razglasenja v »Službenih Novinah« ne šteje.«

Člen 56. »Narodna skupščina ima pravico enkrat na leto preiskovati o popolnosti upravnih vprašanjih.«

Člen 57. »Vsak član narodne skupščine ni pravico, naslavljati na ministre vprašanja in interpelacije. Ministri so dolžni, odgovoriti na vprašanja in interpelacije tekom istega zasedanja v roku, ki ga predvideva poslovnik.«

Člen 58. »Narodna skupščina občuje samo z ministri.«

Člen 59. »V narodni skupščini imajo pravico govoriti samo poslanci, člani vlade in njeni poverjeniki.«

Člen 60. »Glasovanje v narodni skupščini je javno, samo volitve se vrše tajno. Glas se mora oddati osebno.«

Člen 61. »Noben zakonski predlog se ne more pretresati v narodni skupščini, dokler ga ne prouči pristojni osek. V vsakem zakonskem predlogu se mora glasovati v istem zasedanju narodne skupščine, ki se ne sme raziti, dokler se ta zakonski predlog ne sprejme. Narodna skupščina mora polnomočno razpravljati, ako je na seji prisotna tretjina vseh poslancev. Za polnomočne sklepe pa je potrebna večina vseh prisotnih poslancev. V primeru enakega števila glasov se predlog, o katerem se glasuje, smatra za odklonjen.«

Člen 62. »Nihče ne more pozvati poslanca na odgovor radi glasu, ki ga je dal pri glasovanju kot član narodne skupščine ali za izjave in za postopanje pri izvrševanju njegovega mandata, bodisi v sejah narodne skupščine ali pa v osekah ali če drugod vrši poslansko dolžnost po odredbah skupščine. Poslanec je odgovoren samo narodni skupščini in v zmislu poslovnika.«

Razprava o ustavnih določbah glede narodnega gospodarstva

BELGRAD, 8. Na večerajši seji ustavnega odbora je prišlo v razpravo IX. poglavje, ki se nanaša na državno gospodarstvo. Razpravlja se o členu 74, ki ureja razpravo in glasovanje o proračunu v nar. skupščini. Posl. Divac predlaga, naj se v besedilu zamenja beseda »proračun« z izrazom »bidžet« (budget), posl. dr. Veljković pa, naj se rabi mesto izrazov »glava« in »odelenje« beseda »partija«. Člen se s tema spremembama sprejme.

Sprejmeta se člen 75, ki razpravlja o dvamajstih, in člen 76, ki določa, da more davke in druge državne dajatve predpisati samo zakon, kakor so tudi državni dolgi in državna posojila le veljavna, ako jih odobri parlament. Razprava o členu 77, ki govori o proračunu samoupravnih enot, se odlogi, dokler se ne reši vprašanje o pokrajinah in pokrajinski avtonomiji.

Pri členu 78 (splošna davčna dolžnost) predlaga demokrat Cubrovič, naj se že v ustavi določi gotov eksistenčni minimum, ki je davka prost. Finančni minister dr. Kumanudi izjavlja, da mora k temu predlogu vlada še le zavzeti stališče in predlaga zato, naj se razprava odlogi. Večina pa je proti predlogu Cubroviča in sprejme člen 78 z nezmenjenimi izpremembami poslancev Kurbegovića in Sušnika. Davčne obveze se izenačijo po celi državi.

Člen 79 določa, da upravlja državno imovino finančni minister; da ima pravo monopolu le država in da so državna last vse rude, vode in prirodne sile. Člen se sprejme. Pri členu 80 (glavna kontrola) se strinja minister dr. Trifković s predlogom, naj se že v ustavi ugotovijo tudi podrobnosti glede imenovanja članov glavne kontrole. Razprava se odlogi, dokler se vlada o tem ne posvetuje.

Posl. Avramović (zemljoradnik) veli, da je še vedno odprto vprašanje o agrarni reformi, o kateri se mora še dobiti sporazum med zemljoradniki in muslimani. — Posl. Kurbegović trdi v odgovoru na izvajanja predgovornika, da zemljoradniki nikoli niso ponudili sporazuma.

Nato preide odbor na razpravo o X. poglavju o vojski. Pri členu 81 predlaga posl. Kurbegović, naj se razprava o tem členu odlogi, ker še ni popolnoma jasna redakcija, po kateri so vojski in častniki podvrženi vojaškemu sodišču. — Živko Jovanović in Sima Marković se protivita stalni vojski. Ustavni odbor sprejme z večino glasov člen 81 v vladni redakciji. Člen določa splošno vojaško dolžnost, uvaja rekrutni kontingent in predvideva vojaško sodstvo.

Muslimanski pogoji za vstop v vlado

BELGRAD, 7. Zahteve, ki jih stavijo muslimani kot pogoji za vstop v vlado in katere so izročili njihovi odposlanci g. Pašiću, obsegajo v glavnem sledeče točke:

Ustava mora zagotoviti muslimanom popolno versko in prosvetno avtonomijo; priznati mora šerjatska sodišča in dovoliti ustanavljanje muslimanskih ljudskih šol; ustavno se mora zagotoviti proporcni sistem pri volitvah. Država naj se uredi po načelu pokrajinske avtonomije.

Vprašanje beglukov naj se uredi v smislu predlogov muslimanskega kluba; pri agrarni reformi se mora plačati razlaščenim veleposestnikom polna odškodnina.

Bosanska vlada se mora sestaviti tako, da dobe muslimani v njej tako zastopstvo, ki bi odgovarjalo njihovi številni in gospodarski moči.

BELGRAD, 7. Danes dopoldne so se sestali delegati muslimanov dr. Hrasnića, dr. Spaho in dr. Karamahmedović z zastopnikom vlade ministrom dr. Krizmanom. Razpravljali so o agrarni reformi. Muslimanski delegati so izjavili, da znaša vrednost fevd, ki jih muslimani posedujejo, dve milijardi dinarjev, da pa zahtevajo samo poldrugo milijardo. — O tej zahtevi bo razpravljala ministrski svet. Nemara bo ta zahteva sprejeta, ker bi na ta način muslimani vstopili v vlado.

BELGRAD, 7. Med vlado in muslimani je bil izvoljen poseben osek, ki ima nalogo, nadaljevati pogajanja in najti način, kako priti do sporazuma v spornih vprašanjih, zlasti glede agrarne reforme.

Imenovanje hrvatske pokrajinske vlade

ZAGREB, 7. Današnje »Narodne Novine« objavljajo ukaz regenta Aleksandra glede imenovanja hrvatskega bana dr. Tomislava Tomljenovića, podbana dr. Bošnjaka in poverjenika za socialno politiko Ancela.

Čehoslovaška

Beneš o evropskih problemih

PRAGA, 9. V odgovoru na interpelacijo, ki jo je vložil nemški senatorji glede pogajanj s Francijo in Poljsko ter glede možnosti, da se sklene s Poljsko sporazum, je vnanji minister dr. Beneš izjavil, da takšnih pogajanj s Poljsko niti. Vprašanje tranzita se je namreč uredilo zgolj po načelih mednarodnega prava.

Konferenca v Portorose

Nato je minister poročal o svojem zadnjem potovanju: povdarjal je politično važnost svojih razgovorov s avstrijskim kancelarjem Mayrjem, kar je tem večjega pomena, ker se ti razgovori morajo smatrati kot logična posledica sporazuma, ki se je bil že prej sklenil z dunajsko vlado. Beneš je izjavil, da želi Čehoslovaška mir. Ona hoče, da se ustanovijo z Avstrijo odnosi, ki jih ne bo kalil več noben srd, noben spomin na preteklost in na vojno. Z Mayrjem sta pretresovala program konference v Portorose, katere namen je vzpostaviti na ozemlju bivše monarhije normalne odnose. Pri tem sta prišla do prepričanja, da se predvsem morajo točno izpolniti mirovne pogodbe, kar bo podlaga bodočim odnosom med obema državama na eni in Ogrsko na drugi strani. Predpogoj za to, da se povzdigne Srednja Evropa, je sodelovanje na gospodarskem polju. Konferenca v Portorose kaže, da bo odstranila težkoče v tem vprašanju. Obenem se bo pri tej priliki proučevalo vprašanje, kako bi se sklenila med Avstrijo in Čehoslovaško pogodba o obveznem razsodišču. Na ta način bi se utrdilo prijateljsko razmerje med obema državama.

Čehoslovaška in Italija

Nato je Beneš razpravljal o svojem potovanju v Rim, o katerem pravi, da so se z njim uresničile vse nade, ki so se polagale vanj. Italija je Čehoslovaški naklonjena in iskreno želi sodelovati z njo. Dolžnost Čehoslovaške je, da Italiji poplača njene simpatije. S Sforzo sta prišla do popolnega sporazuma o avstrijskem in ogrskem vprašanju, o avstro-ogrskem dinastičnem vprašanju, o vprašanju odnosov z Rusijo ter o vprašanju srednjeevropske politike, zlasti kar se tiče povzdige Avstrije in konference v Portorose. Trgovska pogajanja z Italijo bodo gotovo imela uspešen uspeh.

Beneš in Sforza sta si poslala več diplomatskih not, v katerih so jasno začrtane skupne politične smernice. Obe državi boste vzajemno delali na to, da se izvršite st. germanska in trianonska pogodba. Kar se tiče Habsburžanov in sprememb v Srednji Evropi, sta obe državi vezani na pogodbo, ki se je bila sklenila med Italijo in Jugoslavijo. Sporazum z Italijo izpopolnjuje politiko Male entente in pomeni velik korak naprej na poti do ozdravljenja Evrope.

Čehoslovaška in Vatikan

Pogajanja z Vatikanom so bila le bolj informativnega značaja in niso še dovedla do končnega sporazuma. Načelno je Vatikan proti temu, da bi se na Čehoslovaškem ločila cerkev od države, toda, ako bi se po brazilskem zgledu iz

vedla ločitev v strpljivem duhu, bi se našel »modus vivendi« in Vatikan bi izjavil »tollerari posse«. Versko vprašanje se bo na ta način moralo rešiti brez konkordata in brez neposrednega sporazuma z Vatikanom, torej zgolj na podlagi sporazuma med čehoslovaškimi političnimi strankami. Tako se izogne močnejšim in mednarodnim težkočam. Zlasti kar se tiče cerkvenega sestava, sta Vatikan in čehoslovaška vlada različnega mnenja. V vprašanju, kdo naj imenuje škofje, je Vatikan pripravljen popuščati, v kolikor prihajajo v vpoštev politični vidiki, vztraja pa odločno na tem, da je imenovanje škofov izključno njegova stvar. Glede razmejitve škofij pa se je dosegel z Vatikanom popoln sporazum.

Zavezniki in Nemčija

Nemški poslaniki v Parizu, Londonu in Br. poklicani v Berolin

BEROLIN, 9. Nemški poslaniki v Parizu, Londonu in Bruslju so bili poklicani v Berolin.

Polasnik Meyer poklican v Berolin
PARIZ, 8. Nemški poslanik v Parizu Meyer je bil poklican v Berolin, kjer se bo posvetoval s svojo vlado.

Odhod nemškega odposlanstva

LONDON, 8. Nemško odposlanstvo je odpotovalo ob 14 s posebnim vlakom. Vsi člani so odpotovali in v Londonu niso ostali niti strokovnjaki. Listi pravijo, da so tudi strokovnjaki zapustili London, ker se na pogovoru med zavezniki in nemškimi strokovnjaki, o katerem se je še večer mnogo govorilo, ni dosegel sporazum za pokradno nadaljevanje pogajanj.

Zavezniki mislijo tudi na blokado, ako bo treba

LONDON, 8. »Daily Mail« pravi, da bo vsak poizkus Nemčije, da bi se izognila novi carinski meji s tem, da bi obrnila svoj izvoz proti Rotterdamu in drugim pristaniščem, nemogoč, ker bodo zavezniki v tem slučaju proglasili blokado.

Proglas zaveznikov prebivalcem Düsseldorfa

PARIZ, 8. General Degoutte, poveljnik medzaveznikiških zasednih čet, je izdal na naslov düsseldorfskega prebivalstva proglas, v katerem pravi, da so nemški protipredlogi zaveznikom dokazali, da Nemčija ne izvršiti obvez, ki jih je podpisala. Nemčija je zavezniške na ta način prisilila, da se morajo sami brigati za izpolnitev teh obvez. Zasedba ni nikak sovražna čin nasproti prebivalstvu. Gospodarsko življenje pokrajine se ne bo prav nič oviralo. Morali pa se bodo vpoštevati vsi ukrepi, ki jih bo vojaška oblast smatrala za potrebne. Delavcem se bo delo olajšalo in zavezniška oblastva jim bodo šla na roko, da si izboljšajo svoj položaj in predvsem prehrano. Ob zaključku pravi proglas, da bodo zavezniška oblastva skušala vpeljati vlado mira, reda in svobode, ki bo pospeševala blagostanje dežele.

Organizacija nove carinske meje

PARIZ, 8. Iz Mainza poročajo: Velika medzaveznikiška komisija za porensko ozemlje je začela danes predpoldne priprave za ustanovitev carinske meje ob Renu. Sklenila je predvsem, da se carinske terjatve, ki jih je na tem ozemlju prejemale nemška uprava, zasejejo in da bodo ti prejemki prepisani na posebne račune. Dalje je bilo sklenjeno, da se bodo uprave cararnice, uradi za izvoz in uvoz in uradi za boj proti bežanju kapitala nahajali pod oblastjo medzaveznikiške komisije. Za slučaj prestopov s strani uradnikov so določene kazni, ki gredo do 5 let ječe in do 100.000 mark globe.

Nemci upajo, da prelom ni definitivn

LONDON, 9. Preden je Von Simons zapustil London, je podal dopisniku »Evening Standarda« sledečo lakonično izjavo: Londonska konferenca navsezadnje morda ne ostane brez vsakega uspeha. Nekaterim drugim časnikašem je neki drugi član nemškega odposlanstva tako-le dopolnil Von Simonovo misel: Mi mislimo, da se bodo pogajanja v kakih dveh tednih zopet obnovila.

Izjava državnega kancelarja o postopanju zaveznikov

BEROLIN, 8. Ob začetku seje državnega zbora je državni kancelar rekel: Pogajanja na londonski konferenci so pretrgana. Naše odposlanstvo se vrača v Berolin. Mislim, da bo o londonskih pogajanjih mogoče govoriti, še le ko se minister za zunanje stvari povrne v Berolin. Spriču ukrepov, ki so jih zavezniki sklenili in že začela uveljavljati, moram pa že sedaj zavzeti stališče s tem, da izjavim, da so ta kaznila le čini nasilja in nič drugega. Kancelar je v nadaljevanju odredil tem uk pom vsako pravno podlago. Mi smo vsaj videli v tem tednu — je rekel dalje — da zahtevajo zavezniki s pariškimi sklepi od nas nekaj nemogočega. Ako pojde naprej po tej poti, nam bodo državni zavezniški državi delali nove sitnosti, dočim bi se morale nore rešitve, ki bi nas vzdignile iz prepadu nemogočih stvari in nas posadile na tla praktične stvarnosti.

Simons je v Londonu klical na pomoč zgodovino. Jaz mislim, da je sodba zgodovine že izrečena in da ni mogoče navedeti odgovornost za vojno sedom Nemčiji. (Odobranje.)

Proglas državnega predsednika nemškemu narodu

BEROLIN, 8. Predsednik je naslovil nemškemu narodu sledeči proglas: Državljan! Naši nasprotniki iz svetovne vojne so nam stavili nezasiščeno zahtevo, ki jih ni mogoče izpolniti ne v denarju ne v robi. Ne samo mi, temveč tudi naši otroci in vnuki bodo morali biti sužnji. Z našim podpisom naj bi bili priznali pogodbo, ki bi je ne moglo izpolniti niti delo celih pokolenj? Tega si nismo upali storiti. Naši zavezniški bodo prekršili odkrito versaillesko mirovno pogodbo in bodo zasedli nove nemške dežele. Nasilju se ne moremo zoperstaviti z nasiljem, ker smo brez orožja. Toda lahko vpijemo čez naše meje, da bodo slišali vsi, ki priznavajo glas pravice. Pravica je pod nogami nasilja! Prisiljeni smo prenašati tuje gospodstvo. Ves narod bo vsled tega trpel. Ta naš nesrečni položaj bo strnil nas vse k složnim čustvom in složni volji. Državljan! Spriču tujega gospodstva bodite resno dostojni in ohranite naš ponos! Ne dajte se zapeljati k neprimernim dejanjem! Ostanite trdni in imejte zaupanje! Državna vlada ne bo odnehala, dokler se tuje nasilje ne umakne pred našo pravico.

Amerika in dogodki ob Renu

WASHINGTON, 8. Harding je rekel v govoru, ki ga je imel dne 7. oktobra 1920 v Homeru, da nimajo ameriške čete nič več opraviti v Nemčiji in da bodo vse poklicane domu, čim bo mir v Nemčijo podpisan. Danes je vlada razpravljala o tem vprašanju in zdi se, da bo novo gibanje zaveznikiških čet pospešilo odločitev ameriških čet.

Londonska konferenca

Na dnevni red pride avstrijsko vprašanje

LONDON, 8. Načelniki zaveznikiških odposlanstev so imeli danes popoldne ob 16 posvetovanje v Downing Streetu. Na dnevnem redu je bilo vprašanje poklica avstrijskih zastopnikov, ki bodo dali svoje mnenje o ukrepih za pomoč Avstriji.

DUNAJ, 8. Neka poluradna vest pravi, da državni kancelar in minister za prehrano in finance odpotujeta v najkrajšem času v London.

LONDON, 9. Avstrija je bila povabljen, naj pošlje v London svoje zastopnike v svrhu posvetoovanja glede izpolnitve nekaterih gospodarskih določb saintgermanske pogodbe.

Rusija

Ultimatum komunistom. — Uporniki obstreljujejo Petrograd

HELSINGFORS, 8. Revolucionarna vlada v Kronstadtu je razposlala brezzično brzojavko, v kateri je rečeno, da je rok 28 ur minil, ne da bi bila sovjetska vlada dala odgovora na ultimatum. Začasna vlada je vsled tega svobodna, da ukrene korake, ki jih bo smatrala za potrebne.

HELSINGFORS, 8. Naknadne vesti o obstreljevanju Petrograda s strani kronstadtskih baterij pravijo, da Petrograd na streljanje ne odgovarja. Trdnjava Krasnaja Gorka pomaga streljati proti mestu, toda vsled megle ni mogoče zasledovati točnosti njenih strelcev. General Golovski je bil poslan v petek komunistom ultimatum, naj zapustijo v treh dneh Petrograd, ker bo sicer začel obstreljevati mesto. Do nedelje ni dobil nikakega odgovora. Ker so zraven tega pogajanja propadla, se je obstreljevanje začelo.

HELSINGFORS, 8. Iz Petrograda poročajo, da je obstreljevanje trajalo do poldan. Ob 9 zjutraj je bilo streljanje zelo močno, pozneje pa je polagoma pojemale. Ko se je nebo malo razvedrilo, se je opazilo, da so tudi baterije v Susterbadi na strani upornikov. Po verodostojnih vesteh so boljševiki danes zjutraj napadli Kronstadt s pehoto, toda napad je bil odbit in boljševiki so imeli velike zgube. Vsled zadnjih dogodkov v Rusiji je voborska vada odšla na mejo. Finske obmejne čete so bile pojačene.

PARIZ, 9. »Echo de Paris« je prejel iz Stockholma sledečo vest: Utrdba Krasnaja Gorka, ki je bila edina obramba proti Kronstadtu, je obrnila svoje topove proti Petrogradu. Petrograd se obstreljuje s severozapada in jugozapada.

Prerekanje med Kronstadtom in Mosko

PARIZ, 9. Listu »Echo de Paris« poročajo iz Stockholma, da se kronstadtska in moskovska zrakovna postaja pogovarjata med seboj. Moskva priporoča Kronstadtu, naj ne zabi svoje komunistične dolžnosti. Kronstadt odgovarja, da se je v Kronstadtu obrazovala nova vlada in da se je začela nova revolucija. Boljševičke čete ob estonski meji zapuščajo svoje položaje. Boljševički komisariji so zbežali v Pskov.

